

Det kgl. Justis- og politidepartement
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

Deres ref.

Vår ref / Saksbehandler
08/1271-3 X30 &13
Siri Bøgh / tlf. 23 06 43 18

Dato:
05.05.2008

POLITIATTEST FOR PERSONER SOM SKAL HA OPPGAVER KNYTTET TIL MINDREÅRIGE

Fagforbundet, Seksjon helse og sosial, er enig i at det stilles krav til politiattest i forhold til overgrep mot barn, og støttet forslaget (Ot.prp. nr.86 (2005-2006)) om nye bestemmelsene om krav til politiattest for helse- og sosialpersonell som yter tjenester til mindreårige og personer med utviklingshemning. Fagforbundet mener dette kan være ett av flere nødvendige tiltak for, i aller størst mulig grad, å forebygge seksuelle overgrep overfor barn og unge. I denne sammenheng mener vi hensynet til personvern/EMK, resosialisering og ressursbruk må veie lettere enn hensynet til, så langt som mulig, å forebygge overgrep mot barn og personer med utviklingshemning. I forlengelsen av dette standpunktet, støtter Fagforbundet det foreliggende forslaget om at også straffeloven § 201 a (grooming), samt straffeloven § 204 a (barnepornografi), trolig bør omfattes i en eventuell ny, felles bestemmelse om politiattest/barneattest.

Beskyttelseshensynet bør være mest tungtveiende når det gjelder å *hindre seksuelle overgrep* mot barn og unge. Innenfor alle organisasjoner og virksomheter der voksne har ansvar for, og driver tiltak overfor barn og unge, dvs i offentlig og privat tjenesteyting, lag, foreninger, musikkskoler og idrett osv, bør forebygging av seksuelle overgrep ha høyeste prioritet. Krav om politiattest, (herunder bør det, etter vårt syn, vurderes å stille krav om fornyet politiattest med visse intervaller), er ett slikt virkemiddel, som sammen med andre tiltak kan bidra til slik forebygging av overgrep.

Når en i det foreliggende forslaget utvider formålsbestemmelsen fra forhindring av overgrep mot mindreårige, til mer generelt å skulle forhindre "alvorlig skadelig innflytelse", og dermed til å omfatte en rekke *andre* straffebestemmelser, mener Fagforbundet dette er en noe annen problemstilling, som krever grundigere utredning enn det som foreligger i høringsnotatet.

Fagforbundet mener det er svært viktig å stille strenge kvalitetskrav til tjenester, frivillige tiltak og personer som yter slike tjenester overfor barn og unge. Gode ansettelsesprosedyrer /rekrutteringsprosedyrer, og gode arbeidsforhold er viktige elementer her, samt kontinuerlig kompetanseutvikling, veiledning og intern-kontroll. Videre vil tilsynsmyndighetene, utdanningsinstitusjonene, ledelse og kollegaer være viktige bidragsytere for å sikre at tjenester overfor mindreårige utføres med egnethet for oppgavene, og uten verken overgrep eller generell alvorlig skadelig innflytelse. Det vil her være en rekke andre forhold enn rent strafferettslige, som spiller inn.

En kan ikke se bort fra faren for at voksne med for eksempel alvorlig personlighetsforstyrrelser, med alvorlig alkoholmisbruk o.l. søker seg til arbeid eller frivillig innsats overfor barn og unge, og kan utgjøre alvorlig skadelig innflytelse, og være uegnet. Disse personene vil som oftest ha plettfri vandel. På den annen side kan en jo tenke seg at personer som er tiltalt for, eller har fått forelegg for mild grad av legemsfornærmelse mot annen voksen person, eller en person som har blitt tatt for besittelse av cannabis til eget forbruk, på sikt *kan* bli en positiv ressurs også innen arbeid med barn og unge.

Fagforbundet stiller spørsmål ved den foreslåtte formålsbestemmelsen, som i forslaget utvides fra å omhandle forhindring av overgrep mot mindreårige til også å omfatte forhindring av "alvorlig skadelig innflytelse", og derved en rekke andre type straffebestemmelser. Fagforbundet merker seg også at formålsbestemmelsen er ytterligere utvidet i forhold til personer som skal ha heldøgns omsorgsansvar; politiattestens formål er her "å bidra til å sikre at personene er egnet for oppgavene", og det åpnes derved for at attesten kan inneholde en rekke ytterligere forhold ut over overgrepssaker mot mindreårige og utover de foreslåtte nye bestemmelsene for annet personell som arbeider med barn og unge. Straffebestemmelsene omfatter alt fra mindre overtredelser av mer uskyldig art til grove kriminelle handlinger. Selvsagt er det svært viktig å beskytte barn og unge mot uheldig påvirkning og uegnethet, men en må se på hvilke metoder som er best egnet. Å utestenge grupper av potensielle arbeidstakere fra relativt store deler av arbeidslivet gjennom krav om utvidet politiattest er, etter Fagforbundets syn, ikke riktig vei å gå.

Fagforbundet støtter, som nevnt innledningsvis, forslaget om å inkludere straffeloven §§ 201 a, 204 a, da disse bestemmelsene er knyttet opp mot formålet om å forhindre overgrep mot mindreårige, og andre viktige hensyn må da vike.

Fagforbundet mener forøvrig at forslaget om utvidet krav til politiattest for å forebygge alvorlig skadelig innflytelse, samt sikre egnethet for oppgavene i heldøgns tjenester, er å gripe til løsninger som innebærer for stor svekkelse av personvern mv, på et område der andre virkemidler, som nevnt ovenfor, kan være vel så virksomme, og som ikke innebærer de samme inngripende tiltakene. Fagforbundet mener det ikke er tilstrekkelig godtgjort at viktige hensyn som personvern, EMK artikkel 8, samt hensyn til resosialisering bør vike til fordel for hensynet til en noe usikker og ikke dokumentert (?) effekt av utvidede politiattester.

Med hilsen
FAGFORBUNDET
Seksjon helse og sosial

Kjellfrid T. Blakstad
Seksjonsleder

